

به نام خدا

دبیرستان فرزنانگان

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱

نام درس: منطق

تاریخ امتحان: ۹۸/۱۲/۱۶

سازمان آموزش و پرورش استان قزوین

نام و نام خانوادگی:

مدت امتحان: ۳۰ دقیقه

آزمون شماره: ۶

۱- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر نمایید. ۱/۵ نمره

- الف- در قضایای موجبه..... از مصادیق محمول و در قضایای سالبه..... مصادیق محمول مورد نظر گوینده است.
ب- در قیاس اقترانی، اجزای..... در میان..... پخش شده اند.
ج- اگر حد وسط در مقدمه اول..... و در مقدمه دوم..... باشد، قیاس شکل چهارم است.

۲- تعیین نمایید عبارات زیر درست است یا نادرست و در صورت نادرست بودن آنرا اصلاح کنید. ۱

- الف- در قیاس معتبر باید هر دو مقدمه سالبه باشند.
ب- پس از حذف کردن حد وسط، موضوع نتیجه همواره از مقدمه دوم بدست می آید.
ج- هنگام بررسی اعتبار یک قیاس، به موضوع یا محمولی که در مقدمه منفی اند، کاری نداریم.
د- قیاس «هوا تار است، تار وسیله موسیقی است، پس هوا وسیله موسیقی است.» دارای مغالطه «عدم تکرار حدوسط» است.

۳- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. ۲/۷۵ نمره

- الف- شکل قیاس های زیر را تعیین کنید.
۱- الف ب است. ج ب نیست. پس: الف ج نیست.
۲- الف ب است. ج الف است. پس: ب ج است.
ب- مغالطه استدلال زیر را مشخص کنید.
-دوست صمیمی من، آذر است. آذر نهمین ماه سال است. پس: دوست صمیمی من، نهمین ماه سال است.
ج- دامنه مصادیق موضوع و محمول قضایای زیر را با علامت مثبت و منفی مشخص کنید.

۱- هر شیری گوشتخوار است. ۲- بعضی فلزات گرانبها هستند.

۳- هیچ مسلمانی کاتولیک نیست. ۴- بعضی گلها سرخ نیستند.

۴- هر یک از موارد ستون سمت راست با کدامیک از موارد ستون سمت چپ مرتبط است؟ (یک مورد اضافی است) ۰/۷۵ نمره

الف- علامت موضوع در قضایای کلی	* نتیجه سالبه
ب- سالبه بودن یکی از مقدمات	* مثبت
ج- جزء مشترک میان دو قضیه	* منفی نبودن حدوسط در دو مقدمه
	* حدوسط

۵- در هر یک از قیاسهای زیر تعیین کنید:

اولا شکل چندم است؟ ثانيا معتبر است یا نامعتبر؟ ثالثا در صورت نامعتبر بودن دلیل آن چیست؟ ۱

الف- هر سنگی جسم است. هر جسمی دارای وزن است. پس: هر سنگی دارای وزن است.

ب- هر تهرانی آسیایی است. هر ایرانی آسیایی است. پس: هر تهرانی ایرانی است.

۶- نتیجه احتمالی قیاسهای زیر را بنویسید. کدام نتیجه معتبر است. ۱/۵ نمره

الف- هر الف ب است. هر ج ب است.

ب- بعضی ب الف است. هیچ ج ب نیست.

۷- دلیل نامعتبر بودن قیاسهای زیر را بنویسید. ۰/۵ نمره

الف- مینا دوست من است. مینا پرنده است. دوست من پرنده است.

ب- هیچ اسبی گوشتخوار نیست. هیچ گوشتخواری علفخوار نیست. پس: هیچ اسبی علفخوار نیست.

۸- گزینه صحیح را مشخص نمایید. ۱ نمره

۱-۸- درباره نتیجه، اعتبار و عدم اعتبار قیاس «هر الف ب است. هر ب ج است.» می توان گفت:

۱- هر الف ج است- نامعتبر است، حد وسط در دو مقدمه موجه نیست.

۲- بعضی الف ج است- نامعتبر است، موضوع در نتیجه منفی است.

۳- هر الف ج است و بعضی الف ج است- هر دو معتبرند طبق قاعده تداخل.

۴- بعضی الف ج نیست- معتبر است، حد وسط در دو مقدمه منفی نیست.

۲-۸- اگر مقدمات و نتیجه گیری قیاس ما به این گونه باشد که: «هر الف ب است. هر ب ج است. پس هر الف ج است.» کدام شکل از

اشکال قیاس اقترانی ترسیم شده و سبب اعتبار آن چیست؟

۱- شکل اول- موضوع در نتیجه و مقدمه اول منفی است.

۲- شکل دوم- حد وسط یک بار موجه است.

۳- شکل چهارم- موضوع در نتیجه و مقدمه اول مثبت است.

۴- شکل اول- حد وسط یک بار مثبت و موضوع در نتیجه و مقدمه اول مثبت است.

۳-۸- کدام یک از قیاسهای زیر نامعتبر است؟

۱- هیچ الف ب نیست. هر ج ب است. پس: هیچ الف ج نیست.

۲- هر الف ب است. بعضی ب ج نیست. پس: بعضی الف ج نیست.

۳- هر ج ب است. هر ب الف است. پس: بعضی ج الف است.

۴- بعضی ب الف است. هر ب ج است. پس: بعضی الف ج است.

۴-۸- در باره قیاس اقترانی می توان گفت:

۱- موضوع نتیجه از مقدمه دوم و محمول نتیجه از مقدمه اول به دست می آید.

۲- در قیاس اقترانی، حد وسط باید مثبت باشد.

۳- در این قیاس می توان از قضایای نامرتبط نیز به نتیجه رسید.

۴- در قیاس اقترانی موضوع یا محمول در یک مقدمه مقارن با موضوع یا محمول در مقدمه دیگر است.

موفق باشید «آموسی»

۱- الف-برخی، همه (۰/۵) ب-نتیجه، مقدمات(۰/۵) ج-موضوع، محمول(۰/۵)

۲- الف-نادرست، نباید (۰/۲۵) ب-نادرست، مقدمه اول (۰/۲۵) ج-نادرست، نتیجه(۰/۲۵) د-درست (۰/۲۵)

۳- الف ۱- شکل دوم (۰/۲۵) الف-۲ شکل چهارم (۰/۲۵)

ب- مغالطه عدم تکرار حدوسط(۰/۲۵) (حدوسط در دو مقدمه به یک معنی نیست)

ج-۱-شیر + گوشتخوار - (۰/۵) ج-۲- فلزات - گرانبها - (۰/۵) ج-۳- مسلمان + کاتولیک + (۰/۵)د- گلها - سرخ +(۰/۵)

۴- الف- مثبت (۰/۲۵) ب-نتیجه سالبه (۰/۲۵) ج-حدوسط (۰/۲۵)

۵- الف- شکل اول (۰/۲۵) سنگ + جسم - ، جسم + دارای وزن - ، سنگ + دارای وزن - معتبر است (۰/۲۵)

ب-شکل دوم (۰/۲۵) تهرانی + آسیایی - ، ایرانی + آسیایی - ، تهرانی + ایرانی - نامعتبر است علامت حدوسط در هر دو مقدمه منفی است (۰/۲۵)

۶- الف-هر الف ج است. (۰/۲۵) بعضی الف ج است (۰/۲۵) هیچ یک معتبر نیست چون علامت حدوسط در هر دو مقدمه منفی است. (۰/۲۵)

ب-هیچ الف ج نیست. (۰/۲۵) بعضی الف ج نیست (۰/۲۵) نتیجه جزئی معتبر است زیرا همه شرایط اعتبار قیاس را داراست (۰/۲۵)

۷- الف-عدم تکرار حدوسط ، حدوسط در دو مقدمه به یک معنی به کار نرفته است (۰/۲۵)

ب- هر دو مقدمه سالبه هستند(۰/۲۵)

۸-

سوال اول گزینه ۳ (۰/۲۵) سوال دوم گزینه ۴ (۰/۲۵) سوال سوم گزینه ۲ (۰/۲۵) سوال چهارم گزینه ۴ (۰/۲۵)